

ΜΙΝΩΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Έν Ηρακλείω καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις Μετζ. ἀργ. 1 1)2
 » Χανίων καὶ Ρεθύμνη 2
 » τῆ ἐξωτερικῆς 2 1)2

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΟΥ ΣΥΝ
Χ. ΠΕΤΡΟΣ ΛΥΔΑΚΙ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΘΑΟΣ ΚΟΥΣΑΚΗ-ΤΖΑΜΙ

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται Γροσίον.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Έν τῷ σώμ. τῆς Ἐρ. δι' ἕκαστον στίχον Γρ. 2
 Έν ταῖς εἰδοποιήσεσι 3

Τὰ ἀποστέλλ. ἔγγραφα καὶ μὴ δημοσιεύμ. δὲν ἐπιστρέφονται—Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτά

Διαιτήσας ἀπευθύνεται τῷ ἰδιοκτῆτῆ τῆς εἰρημ. Χ.Π.Α.

ΓΕΝΙΚΗ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΣΥΝΕΔΕΥΣΙΣ

ΙΔΙΟΙΤΕΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΙΝΩΣ
 Έν Χανίοις, τῆ 30 Ἰουνίου 1886.

Ἀπὸ τῆς χθὲς ἀφίκοντο ἐνταῦθα, πλὴν ὀλίγων τινῶν, οἱ Βουλευταὶ τῆς Νήσου, σήμερον δὲ διὰ προκηρύξεως εἶχε γνωστῆ, ὡς ὦρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἢ 3 π. μ. Ἡ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς Διοικήσεως εὐερετισθεῖσα ἐν τῷ Διοικητηρίῳ αἰθουσα ἦτο κατὰ τὴν ὥραν ταύτην μεστὴ ἀκροατηρίου, τῶν Βουλευτῶν ἀπάντων καθήμενων ἐν τοῖς ἐδωλοῖς αὐτῶν. Κατὰ τὴν 3 1)1 εἰσῆλθεν ἡ Α. Ἐξ. ὁ Γεν. Διοικητὴς μετὰ τοῦ ἀρχιγραμματέως κ. Κοπάση, καὶ μετὰ πολλῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων, ὡσαύτως εἰσῆλθον οἱ κ. κ. πρόξενοι Ἑλλάδος, Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ρωσίας καὶ Αὐστρίας ὡς καὶ ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς.

Τοῦ λόγου ἤρξατο πᾶραυτα ἡ Α. Ἐξ. ἀλλὰ μικροῦ ἐδέησε καὶ οὗτος ἂν ἀποκάμῃ ἐπιλοῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἀκροαζόμενοι τόσον μακρὸς ἦτο. Τοῦ ἐναρκτηρίου τούτου λόγου, ἐν ᾧ ἡ Α. Ἐξ. ὁρίσθη πολλὰ καὶ ὠφέλιμα τῆ ἡμ. πατρίδι ὑποσχεται, ἀποστέλλας πρὸς ἡμᾶς ἀντίτυπον.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ λόγου, ὁ ἐξ Ἀποκορώνου Βουλευτὴς κ. Ἰωάννης Παπαδάκης ὑπέβαλε πρότασιν ζητῶν τὴν διορισθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τῆς Α. Ἐξ. τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, τῆν δὲ πρότασιν καὶ οὐκ ὑποστήριξε ὁ κ. Ρεθύμνης κ. Θ. Παπαδάκης καὶ ἄλλοι τινεῖς, ἄλλ' ἡ Α. Ἐξ. σφόδρα ἀντίταται λέγων ὅτι τοιαυτὴ τις διάταξις δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένη. Ὁ κ. Ἡουάκης ἠουάζει τότε ἀσχολούμενος εἰς τὴν ζώγησιν καὶ ἀριθμῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν πλείοτερων ψήφων, οὕτε τῷ Διοικητῇ οὕτε τοῖς Ὁθωμ. ἀντιλέγων ἀλλὰ σκοπῶν νὰ ἐπιβεβαιωθῆ ἐκτὸς τυχῶν ἀναρριπόμενης διαφορᾶς. Ἄλλ' ἀποτυχάνει, τοῦ ζητήματος ἡσυχῶς ἀναβληθέντος μέχρι τῆς ἐξελέξεως τῶν ἐλεγοῶν καὶ ἐπομένως τῆς νομομορφώσεως οὐμπαντος τοῦ νομοθετικοῦ σώματος. Καταθέτουσιν εἴτα τὰ ἐκλογητήρια τῶν οἱ κ. κ. Βουλευτῶν, καὶ καταφαίνεται ὅτι κατὰ 18 ἐκλογῶν ὑπάρχουσιν ἐνστάσεις. Πρὸς τοῦτο, ὡς συνέησε, προτάθη νὰ ἐκλεχθῆ ἐνεαμελῆς ἐπιτροπὴ, ἐκ 5 Χρ. καὶ 4 Ὁθωμ. ἵνα μελετήσῃ καὶ ὑποβάλῃ τὰ πορίσματα τῆς σκέψεως αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐνταῦθα ἠγέρθη σφόδρα συζητήσας, τῶν μὲν ὑποστηρίζοντων ἵνα παλαιὸι τε καὶ νέοι Βουλευταὶ ἀποτελεσώσιν τὴν ῥηθειᾶν ἐπιτροπὴν, τῶν δὲ προτεινόντων ἵνα μόνον ἐκ τῶν παλαιῶν καταρτισθῆ αὕτη, ἐὰν δ' εἰς τμηματὰ τὴν δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, καὶ ἐκ νέων καὶ ἐκείνοι μὲν ἐπικαλοῦνται τὸν νόμον, οὐδὲν περὶ τούτου λέγοντα, οἱ δὲ

ἀντίτατοι τὸ ἐπικρατήσαν ἐπταετὲς ἔθιμον. Τέλος μετὰ πολλὰς ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις, ἀποφασίζεται νὰ λάβωσι μέρος πάντες. Διαλύονται εἴτα οἱ κ. Βουλευταὶ, συσκέπτονται κατὰ τμήματα καὶ ὑποδεικνύουσιν ὑποψηφίους. Γενομένης δὲ τῆς ἐκλογῆς ἐξελέχθησαν ἐκ μὲν τοῦ Τμ. Σφακίων ὁ κ. Στ. Φωτάκης, ἐκ Χανίων ὁ κ. Ἐμμ. Σειραδάκης, ἐκ Ρεθύμνης ὁ κ. Ν. Σπυριανᾶκης παμψηφεί, ἐκ δὲ τοῦ Τμ. Ἡρακλείου ὁ κ. Δ. Ξανθοῦδης διὰ ψήφων 27, (ἀρνηθέντων 5) τοῦ κ. Α. Χατζιδάκη ἐπιλαχόντος διὰ 17, ἐκ δὲ Λασιθίου ὁ κ. Ν. Δετοράκης διὰ ψήφων 24 τοῦ κ. Π. Κονδυλάκη ἐπιλαχόντος διὰ 15. Ἐκ τῶν Ὁθμ. δὲ ἐξελέχθησαν οἱ 16ρ. Μεχμέτ πασσαδάκης Ἀχμέτ Σαριδάκης, Σαλῆς Χαλβατζάκης καὶ Ὁμὲρ Ἀτφὴ Ὁμεράκης, μετ' ὁ ἐλύθη ἡ συνεδρία.

ΛΟΓΟΣ

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΥΠΟ

ΤΗΣ Α. ΕΞ. ΤΟΥ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚ. ΚΡΗΤΗΣ

ΣΑΒΒΑ ΠΑΣΣΑ

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς

ΙΖ. συνόδου τῆς Γενικῆς τῶν

Κρητῶν Συνελεύσεως

Κύριοι,
 Μετὰ χαρᾶς βλέπω ἡμᾶς συνηγμένους ἐνταῦθα, ὅπως διακεκοφθῆτε περὶ τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ μεριμνήσῃτε περὶ τῆς θεραπείας τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.
 Ἐν τυχάνῃ, κύριοι, ἀληθές, ὅτι τὸ πρῶτον βήμα, τὸ ὁποῖον αἱ τε κοινῶν καὶ τὰ ἀτομικὰ ὄφελουσι νὰ ποιήσωσι πρὸς τὸ ἀγαθόν, εἶναι ἡ ἐξέτασις τῶν κακῶν καὶ κειμένων καὶ ἡ ἀκριβὴς γνώσις αὐτῶν, ὀφείλετε καὶ ἡμεῖς νὰ παραδεχθῆτε, ὅτι ἐπὶ ἀνάγκῃς ἐστίν, ὅπως ἐξετάσωμεν μετὰ πάσης ἀστυρότητος τὰ πράγματα τοῦ τόπου ἵνα γινώσκιν ἀκριβῆ λαμβάνοντες τῶν κακῶν καὶ κειμένων, δυνηθώμεν νὰ βελτιώσωμεν αὐτὰ, συμπληροῦντες μὲν τὰ κενὰ τῶν θεσμῶν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῶν παρατηρηθείσας ἐλλείψεις, λαμβάνοντες δὲ πάντα τὰ λοιπὰ κατάλληλα μέτρα, ὅσα δύνανται νὰ θέσωσι τὴν Μεγαλόνησον ταύτην ἐν τῇ ὁδῷ τῆς προόδου καὶ νὰ προαγάγωσι τὴν εὐμερίαν αὐτῆς εἰς τὸν βαθμὸν ἐκείνον, εἰς ὃν φαίνεται ἐκ φύσεως προωρισμένη ἐκ τε τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της καὶ τῆς ἐκτάκτου νοημοσύνης καὶ φυσικῆς ἐν παντὶ δεξιότητος τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ἐγὼ, κύριοι, οὐδὲν δύναμαι νὰ σκεφθῶ ἢ νὰ ἐπιθυμήσω τὸ ἀπᾶδον πρὸς τὸ καλὸν τοῦ τόπου, διατηρῶ δὲ ζῶπρὸς τὴν ἐν τῷ νῶ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐκφράσεως τῶν εὐεργητικῶν θελήσεων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σεπτῶ ἡμῶν Ἀνακτος καὶ Κυρίου, τοῦ τοσοῦτον ζῶπρως ἐπιθυμοῦντος τὴν εὐμερίαν τῆς Κρήτης καὶ διατάξαντός με νὰ διοικήσω αὐτὴν οὕτως, ὥστε οἱ Κρητὲς εὐμερουῦντες νὰ εὐχωνται ὑπὲρ αὐτοῦ.
 Οὐδαμῶς θέλω διατάσει νὰ ἐκθῶ ἐνώπιον ἡμῶν τὰ πράγματα τοῦ τόπου ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀληθείᾳ, θέλω δὲ πράξει τοῦτο, διότι κινῶμαι ὑπὸ ἐλαττηρίου ἰεροῦ, τῆς συναισθήσεως τοῦ ἀπέναντι τοῦ τόπου ἡμῶν χρέους μου καὶ τοῦ διακαῶς πόθου, ὃν διατρέφω, τοῦ νὰ ἴδω τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀπολαύουσαν εὐδαιμονίας, ἥτις, κατ' ἐμὲ κριτὴν, δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ, ἐὰν δὲν καταδειχθῶσιν ἐντέλως καὶ δὲν χαρακτηρηθῶσιν προσηκόντως τὰ κακῶς ἔχοντα καὶ τ' ἀληθῆ αὐτῶν αἰτία, ὅποτε καὶ μόνον γενήσεται ἐπισητοτέρα ἡ ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως αὐτῶν καὶ γνωσθήσεται, ὅποια εἶναι ἡ δίδουσα θεραπεία.
 Ὅπως ἐν πάσῃ πολιτείᾳ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ὑφίστανται, ὡς γνωστὸν, θεσμοὶ διοικητικοί, δικαστικοί, οἰκονομ. ὡς καὶ ἕτεροι γενικῶς κοινωφελῆς ἀποκαλούμενοι, περιλαμβάοντες δὲ τὰ δημόσια ἔργα, τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ εὐεργητικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα. Τούτους θεσμοὺς θέλω ἐξετάσει ἀλληλοδιόρθως ἐκ τῶν οἰκονομικῶν ἀρρομῶν.
 Ἀφ' οὗτο ἤρξατο ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ τοῦ τελευταίου Ἀυτοκρατορικοῦ Φερμανίου δημιουργηθέντος οἰκονομικοῦ συστήματος, ἥτις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1878 καὶ ἐντέθειν, τὰ οἰκονομικὰ τῆς Νήσου διαχειρισθῶσιν κατὰ τρόπον δυσχεραίνοντα τὴν ἐξέλιξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφορῶν οἰκονομικῶν ἐτῶν. Ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μεταφέροντο τὰ καθυστερήματα καὶ τὰ καταλιμπανόμενα ὑπὸ τῆς χρήσεως ἐκαστοῦ ἔτους χρεῖ ὡς καὶ αἱ προϋπολογισθεῖσαι μὲν, μὴ ἐξαντληθεῖσαι δὲ πιστώσεις. Τοιοῦτοτρόπως οἱ λογαριασμοὶ τῶν διαφορῶν οἰκονομικῶν ἐτῶν ἀπετέλεσαν ἀλληλουχίαν, ἥτις καθιστᾷ λίαν δυσχερῆ τὴν εὐρεσιν τοῦ καθροῦ λογαριασμοῦ ἐκαστοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους.
 Θελήσας ἐρέσως νὰ σχηματίσω ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1885—6, περὶ ἧς, ὡς ἐκ τῶν γνωστῶν περιστάσεων, μόνον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἐδυνήθη νὰ μεριμνήσω, ἀπήνησα ἀπείρους δυσχερείας καὶ πολλὰ προσκόμματα. Κατάρθωσα ὁμῶς ἐπὶ τέλους, μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου, νὰ ἐξαγάγω τὰς σχετικὰς μὲ τὴν διαχείρισιν

ταύτην πληροφορίας ἀπὸ τοῦ χάος τῶν βιβλίων καὶ νὰ καταρτίσω τὴν ἐν τῷ Γεν. Διοικ. Συμβουλίῳ ἀναγνωσθεῖσαν ἐκθεσιν, τὴν ὑποῖαν ἐγκρίτως ἐδημοσίευσεν διὰ τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος καὶ τὴν ὑποῖαν συνιστᾷ εἰς τὴν ἐμβριθῆ μελέτην ἡμῶν.
 Ἐν τῇ ἐκθεσὶ ταύτῃ, ὡς καὶ ἐν τῷ ὑποβληθέντῳ μέρει, κατὰ τὸν Νόμον, εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν γενικῶ ἀπολογισμῶ τοῦ λήξαντος οἰκονομικοῦ ἔτους, θέλετε εὖρε πάντα τὰ στοιχεῖα, ὧν τινῶν ἔχετε ἀνάγκην, ὅπως καταστήτῃ ἐνήμεροι τῆς διαχειρίσεως τοῦ εἰρημένου ἔτους, καὶ ἀπάσας τὰς λεπτομερείας, αἵτινες θέλουσι διαφωτίσει ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ κυριωδιστάτου τούτου ζητήματος. Εἶναι κατὰ συνέπειαν περιττὸν νὰ ἐπιαναλάβω ἐνταῦθα τὰς λεπτομερείας ταύτας. Οὐχ' ἤττον, ἵνα πλείοτερον ἐφελέσω τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος, παρατίθημι τὰ ἐπόμενα.
 Ἀφ' οὗτος εἰς Κρήτην τὴν 23 Μαΐου 1885 ἀπησχολήθη εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους, ὅποτε ἐλθὼν ἡ σύνοδος ἐντῆς, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1885 μεσοβλήσαν εἰκοσάτημερον χρονικὸν διάστημα κατηνάλωσεν εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν ἔργων τῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν ὑποβολὴν αὐτῶν εἰς τὴν Ἰ.ψ. Πύλιν.
 Τούτων ἕνεκα μόλις τὴν 1 Ἰουλίου 1885 ἐδυνήθη νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν μου καὶ εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Νήσου, ὡς δὲ οὐκ ἔστιν ἐπιθυμητὸν κοπιῶν βιβλίων, ἀπὸ τῆς 2, 020, 280 3)10 γρόσια, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ ταμείῳ εἰς μετρητὰ ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν καὶ ἄλλων διαθεσίμων κεφαλαίων, δὲν ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1885 ἢ μόνον 434,868 γρ. τὸ δ' ὑπόλοιπον εἶχε διατεθῆ πρὸς ἐξοικονομῆσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν κατὰ τοῦ μηνῶς Μαρτίου, Ἀπριλίου, Μαΐου καὶ Ἰουνίου τοῦ ἰδίου ἔτους.
 Ταῦτα λέγων δὲν ἐνοῶ νὰ μεμψῶ τῆς προκατόχου Διοικήσεως, διότι ἀφ' ἐνός μὲν τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, καθ' ὃ οἱ λ)μοὶ ἐκαστοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους δὲν κλεινοῦνται ὀριστικῶς, ἀλλὰ συνδέονται μὲ τοὺς τοῦ ἐπιόντος, ἀφ' ἑτέρου δ' ἡ ἀναπόδρατος ἀνάγκη τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, δικαιολογοῦσιν ἀρκούντως τὸ πρᾶγμα.
 Ὁ κύριος σκοπός, δι' ὃν δίδωμι τὰς διασαφήσεις ταύτας, εἶναι νὰ γνωστοποιήσω ἡμῖν ὑποῖα χρηματικὰ ποσὰ εὐρον ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ καθ' ἡν ἐποχὴν ἐδυνήθη πλεον νὰ μεριμνήσω καὶ περὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ τόπου. Ὁφείλω δὲ νὰ μὴ παραλείψω καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκ διαφορῶν παρακαταθηκῶν εὐρισκομένων εἰς τὰ ταμεία Ρεθύμνης καὶ Λασιθίου, εἶχον ληφθῆ καὶ διατεθῆ εἰς δημοσίας

1 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ «ΜΙΝΩΣ» 1

ΓΕΩΡΓΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΟΠΩΡΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΩΝ

Έν πρώτοις δέον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ὑπάρχουσι ποικιλίαι ὀπωρῶν, αἵτινες διατηροῦνται ἐπὶ περισσότερο χρόνον ἢ ἄλλαι. Οὕτως, ὡς γνωστὸν, τὰ πορτοκάλια τῆς Κρήτης, τὰ ἄπια τῆς Σκοπέλου, οἱ πρώμοι πέπονες, ὑδροπέπονες (καρπούζια) καὶ σταφυλαί, ἐν γένει δὲ πᾶσαι αἱ πρώμοι ὀπώραι διατηροῦνται συγκριτικῶς ἐπ' ὀλίγον μόνον χρόνον, ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας ἄλλα εἶδη ὀπωρῶν, ὀψίμων, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ ἐξ, ἐπτά, καὶ ὀκτὼ πολλὰς μῆνας. Αἱ τοιαυταὶ ὀπώραι ἔχουσι συνήθως τὴν ἐπιδερμίδα σκληρὰν καὶ παχύν. Αἱ πρὸς συντήρησιν ὀπώραι δέον νὰ ἦν ἀλώθητοι, νὰ μὴ φέρωσι πληγὰς ἢ δῆγματα ἐντόμων, νὰ συλλέγονται δὲ ὀλίγον πρὸ τῆς τελείας ὀριμάνσεως αὐτῶν καὶ νὰ σπογγίζωνται καλῶς διὰ ζηροῦ καὶ μαλακοῦ πανιῶ.

Καὶ αἱ μὲν σταφυλαὶ διατηροῦνται ἀφ' οὗ προηγουμένως, ἀφαιρεθῶσιν ἀπ' αὐτῶν ἅπασαι αἱ βεβλαμμένοι βᾶγες, ὡς περιγράφῃ ἄλλοτε. Οἱ πέπονες καὶ ὑδροπέπονες (τὰ χειμωνικά) φυλάσσονται καλῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὡς παρ' ἡμῖν συνήθίζεται, ἤτοι ἐντὸς λεπτοῦ ἀχύρου ἢ κρεμάμενοι καὶ μὴ θιγόντες ἀλλήλους. Τὰ βοδάκινα, τὰ μῆλα καὶ τὰ ἄπια (ἀχλάδια, ἀπίδια) διατηροῦνται ἄριστα ἐπὶ πολὺν ὡσαύτως χρόνον τοποθετούμενα κατὰ σειράν καὶ ἀπέχοντά πως ἀπ' ἀλλήλων ἐπὶ τραπέζης, ἢ ἐὰν ἦνε πολλὰ, ἐπὶ ξυλίων δίσκων ἢ κάλλιον ἐπὶ καλάμων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στρώννεται προηγουμένως ἐκ λεπτοῦ καὶ καθαροῦ ἀχύρου στρώμα πάχους δύο τὸ πολὺ δακτύλων. Οἱ δίσκοι ἢ αἱ καλάμωται αὗται τοποθετοῦνται ἢ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης καὶ κατ' ἀποστάσεις μιᾶς σπιθαμῆς, ἵνα κάτωθεν καὶ ἄνωθεν αὐτῶν κυκλοφορῆ ἐλευθέρως ὁ ἀήρ. Ποικιλίαι τινεῖς ἡλῶν καὶ ἀνευ τοσοῦτων περιποιήσεων δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ἀρίστη καταστάσει. Τὰ ἄπια ὁμῶς, ὡς πολυχυμότερα καὶ ἔχοντα λεπτοτέραν ἐπιδερμίδα, ὅπως διατηρηθῶσιν ἔχουσιν ἀνάγκην μεγάλης προσοχῆς. Εἶνε βεβαίως περιττὸν νὰ προσδίσσωμεν, ὅτι πολλαὶ τῶν

ὀπωρῶν τούτων κατὰ τὸ διάστημα τῆς διατήρησεως αὐτῶν φθιρῶνται. Ὅθεν ὁ διατηρῶν αὐτὰς δέον ἀπαξ τολάχιστον τῆς ἐβδομάδος νὰ ἐξετάζῃ τὰς καλάμωτας καὶ ν' ἀφαιρῆ ἀπ' αὐτῶν τὰς μᾶλλον ὀριμῶς ἢ τὰς φερούσας σημεῖα ἀρριμῆς σήψεως.
 Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ διατηρήσωμεν ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ τοὺς ἐσπεριδοειδεῖς καρπούς καὶ ἰδίως τὰ μανδάρινα, ὧν ἡ διατήρησις ἄλλως ἀποβαίνει δυσχερῆς.—Τὰ λεμόνια καὶ καὶ τὰ πορτοκάλια διατηροῦνται εὐκόλως καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐντὸς λεπτοῦ ἀχύρου, ἢ τυλισσόμενα ἐντὸς ψιλοῦ χάρτου καὶ τοποθετούμενα κατὰ σειράς ἐντὸς κιβωτίων, τὰ ὅποια ἕνα μῆνα μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν καρπῶν ἀνοίγονται ὅπως ἐξαχθῶσιν ἀπ' αὐτῶν, ὅσα τῶν λεμονοπορτοκαλίων εὐρεθῶσιν ἐφθαρμένα ἢ δεικνύοντα προδιάθεσιν σήψεως.—Ἐκ τῶν καρπῶν τούτων οἱ πρὸς διατήρησιν δέον σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ φέρωσι τὸν κάλυκα, ὅστις εἶνε τὸ ἐν εἶδει μικροῦ πρασίνου κομβίου ἄκρον τοῦ ποδίσκου (κοτσάνιου), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτᾶται ὁ καρπός. Ὅθεν οἱ καρποὶ οὗτοι συλλέγονται ἀπὸ τῶν δένδρων σὺν ἀποσπόμενοι, ἀλλὰ ἀποκοπόμενοι διὰ ψαλίδος τοῦ ποδίσκου πρὸ τῆν ἄσιν τοῦ κάλυκος. Τὰ πρὸς ἐ-

ποστολὴν εἰς μεμακρυσμένα μέρη πορτοκάλια καὶ λεμόνια δέον νὰ συλλέγονται σχεδὸν ἄωρα, ὅτε δηλαδὴ μόλις ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσι τὸ τῆς ὀριμάνσεως χροῶμα.
 Ἐκ τῶν ἄλλων ὀπωρῶν φυλάσσονται ἐπὶ τινα χρόνον τοποθετούμενα ἐντὸς λεπτοῦ ἀχύρου ἢ κρεμάμενα εἰς δέματα, τὰ φθινοπωρινὰ μέσπιλα (τὰ καλούμενα καὶ γερμανικὰ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἰαπωνικῶν) ἢ τῶν τῆς ἀνοιξέως μεσπίλων καὶ τὰ σούρβα (αἱ αὐγαρικαί, τὰ οὗτα τῶν ἀρχαίων—Sorbus domestica).
 Κρεμάμενα ὡσαύτως φυλάσσονται ἐπὶ πολὺ τὰ βέδια καὶ τὰ κυδώνια.
 Αἱ πλείσται τῶν ἄλλων ὀπωρῶν, ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτῶν, καθίσταται ἀδύνατον νὰ διατηρηθῶσιν ἔραν ἡμερῶν τινῶν ἐν νοπῆ καταστάσει. Ἄλλ' αὐταί, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ὀπώρα ἢ λαχανικόν, δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐν καταστάσει ὀλίγον ἀπαχούση τῆς νοπῆς διὰ τοῦ συστήματος τοῦ Ἀππέρ, ὅπερ ἔχει ὡς ἐξῆς:
 Τὸ σύστημα τοῦτο στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι αἱ ὀργανικαὶ οὐσίαι διατηροῦνται ἀναλλοιωταί ἐν χώρῳ μὴ περικλειομένῳ ἀπορροατικῶν ἀέρων. (Ἀκολούθει)